

Beszámoló a HUNKOR eseménynaptárából

HUNKOR Közgyűlés

Idei közgyűlésünket 2007. május 16-án tartottuk az MTA KK IV. épület 2. em-i előadótermében, a levezető elnök Dr. Berecz Endre volt.

A résztvevőket Dr. Kálmán Erika elnök köszöntötte és kérte, hogy a jelenlevők felállással tisztelegjenek az elhunyt HUNKOR tagok (Dr. Gál Lajos, Dr. Lukovich István, Bezeczy Vilmos) emlékének.

Dr. Nagy Gábor főtítkárról külföldi tartózkodása miatt – munkáját Dr. Török Tamás főtítkárhelyettes veszi át - Dr. Kálmán Erika tartotta a beszámolót a 2006. évi közgyűlés óta elvégzett munkáról.

Dr. Kálmán Erika beszámolója:

Az EFC tagdíj az idén már 620 euro, jövőre pedig 1000 euro lesz.

Megalakult az Inhibitoros Munkabizottság, a vezetője: Baczoni András lett.

A betonkorrozíós munkabizottság vezetője, Almássy Piroska, aki egyben a Techno-Wato Kft ügyvezető igazgatója is, júliusban egynapos konferenciát tart, mely a résztvevők számára a mérnöktovábbképzésben 2 pontot jelent.

Megegyezés született a HUNGEXPO-val a HUNGAROKORR védjegy ügyében; a Szabadalmi Hivatalhoz a védjegy törlésére indított kérelmüket vissza fogják vonni.

Az EFC arról kér a tagszervezektől levélben tájékoztatást, hogy a Szövetség milyen stratégiával tudná jobban szolgálni a korrozíós társadalmat. (EU-pályázatok elnyerése.)

A HUNKOR megalapította a Bácskai Gyula díjat, amellyel évenként egy korrozíós szakember életművét ismerik el. A díjat először 2008-ban fogják átadni.

Hozzászólások:

Lakatosné Dr. Varsányi Magda két előadást szervezett az elmúlt időszak alatt. A jól sikerült előadások bizonyítják, hogy igény van az ismeretek áramoltatására.

Dr. Rónai Dezső megemlékezett a korrozíós kezdetekről: Szegeden 60 éve 1947. szeptember 1-től alakult Bácskai Gyula vezetésével egy korrozíós csoport (Bácskai Gyula, Selyem János és Kovács Klára). A csoport 1951-től Veszprémben tevékenykedett. (P. Nagy Sándor, Krivián Lajos csatlakoztak a csoporthoz, Veszprémben a csoport osztállyá alakult.)

A közgyűlés megszavazta, hogy aktív dolgozók tagsági díja 2008. jan. 1-től 1500 Ft legyen, a nyugdíjasok tagsági díja maradjon továbbra is 500 Ft.

Dr. Kálmán Erika beszámolóját elfogadta a közgyűlés.

A beszámoló és a hozzászólások után Mezeiné Seres Ágota ismertette a HUNKOR 2006. évi pénzgazdálkodását.

Az Ellenőrző Bizottság elnöke, Lambertus Zsoltné rendben lévőnek nyilvánította a beszámolót, az mindenben megfelel a törvényes előírásoknak.

A pénzügyi beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Ezután szavazásra került sor: Dr. Gál Lajos halálával megüresedett Etikai Bizottság elnöki posztjára a vezetőség dr. Haskó Ferencet jelölte, a jelenlévők meg is választották. Fortuna László ismertette a korróziós bélyeg megjelentetésére vonatkozó elképzeléseit. A sok éve, Várkonyi Viktortól származó ötlet a megvalósíthatóság stádiumába érkezett. Az elhangzott hozzászólások és a vita megerősítették az elképzelés életképességét. Rostás Zoltán hozzászólásában a korrózióvédelem fontosságát hangsúlyozta. Dömölki Ferenc felhívta a figyelmet arra, hogy a HUNKOR-nak igen fontos feladata, hogy a különböző leírásokban, szabványokban, stb. előforduló szakkifejezések értelmezése egyöntetű legyen és az ebből fakadó intézkedések a célnak megfelelően történjenek. Ezután következett Telegdi Judit előadása: “Antikorróziós hatású nanorétegek” címmel, majd a közgyűlés kötetlen baráti beszélgetéssel ért véget.

Képek a közgyűlésről

Vezetőségi ülés

2007. szeptember 25-én, a KK IV. épület 2. em-i Tanácstermében.

Az ülést Kálmán Erika vezette le, akit a vezetőségi tagok nagy örömmel köszöntöttek abból az alkalomból, hogy kitüntették az Európai Korróziós Szövetség 2007. évi EFC Korróziós Tudományos érdemével.

A 2010. évi Eurocorr rendezési jogát az oroszok kapták meg, a 2011. évit a HUNKOR megpályázza.

Az idei EFC konferencia Freiburgban volt. A bevonatokkal foglalkozó szekcióban újszerű megoldásként ismertették az öngyógyító bevonatokat.

Telegdi Judit beszámolójában nagyvonalakban ismertette az egyes munkacsoportok témáit; ú.m. a korróziós és vízkötgátló inhibitorokkal elért eredményeket, vagy pl. a forró gázok, égéstermékek által előidézett korrózió elleni védekezést. Tervezik egy interkontinentális korróziós csúcscsúszerv létesítését, mely az ausztrál, az amerikai és az európai korróziós szervezeteket fogná össze.

A tudományos tanácsadó testület megbeszélésén jelentős szerepet kapott a jövőkép felvázolása. Ismét megjelentek az ún. zöld füzetek, amelyeknek mindegyike egy-egy téma irodalmának a tömörítését tartalmazza. Egy új kiadvánnyal is bővült a sorozat, amely az ivóvíz rendszerek korróziójával foglalkozik.

Rendezvények - események

Szakmai továbbképzés

2007. július 18-án a HUNKOR Magyar Korróziós Szövetség, valamint a Techno-Wato Kft. a KK IV. ép. 2. em-i Tanácsstermben szakmai napot rendezett, melynek címe: Beton és vasbeton műtárgyak, ipari padlók, köelemek diagnosztikája és javítási megoldásai korróziós szempontból és egy esettanulmány bemutatása a szegedi Szent István téri víztorony felújítása kapcsán. A programon a részvétel díjmentes volt.

A tanfolyamon való részvétel a Magyar Mérnöki Kamara követelményeinek megfelelt és 2 pontot eredményezett. A rendezvényen kb 20-25 ember vett részt.

Almássy Piroska a Techno-Wato Kft. ügyvezető igazgatója, a HUNKOR Betonkorróziós Munkabizottság vezetője üdvözlő és a napi programot felvázoló szavai után Valtinyi Dániel vegyész, szakértő a betontárgyak korróziója mértékének a megállapítására alkalmazott vizsgálati módszereket ismertette. Ezek roncsolásos és roncsolásmentesek lehetnek, amelyek alkalmasak arra, hogy a tönkremenetel okaira, valamint a korróziós károsodás következményeire lehessen következtetni. Néhány eset elemzése után Almássy Piroska szakértő a javítás céljait, módszereit és a javításokkal szemben támasztott követelményeket ismertette. Ezt követően a jelenlevők kérdéseket tettek fel, sőt saját tapasztalataikat is megosztották a szakma képviselőivel. Élénk vita kerekedett ki.

Reichardt Gyula a Szegedi Szt. István téri víztorony felújításának a kivitelezését és az azzal kapcsolatos tapasztalatokat ismertette.

Ezután a jelenlevő szakembereknek Almássy Piroska és Valtinyi Dániel a mélyépítésben használt munkahézag tömítések anyagairól, azok összetételéről és hatásmechanizmusáról tartott előadást.

Előadás hangzott még el a kőjavításhoz szükséges anyagokról és a műemlékvédelem elvárásairól, valamint az ipari padlók (hidraulikus kötésű és műgyanta vagy töltött műgyanta padlók) felhasználásáról és a dilatációs hézagok kitöltésére alkalmas anyagokról.

Végül a jelenlevők a nagy szilárdságú öntömörödő betonok és a nagy terhelésű fedlapok és szerelvények süllyedésmentes építési technológiájáról kaptak ismertetést.

Alakuló ülés

2007. augusztus 8-án Dömölki Ferenc kezdeményezésére sor került a HUNKOR keretén belül a szakmai érdekvédelemmel foglalkozó bizottság első ülésére, megalakult a HUNKOR Érdekvédelmi és Jogi Bizottságának jogszabályértelmező ad-hoc csoportja.

A csoport elnökeként dr. Vértes Györgyöt (Innoveng Mérnök Iroda), és tagjainak dr. Hornyák Margitot (Innoveng Mérnök Iroda) és Schuszter Ferencnét (Olajterv Fővállalkozó és Tervező Zrt.) választották.

Vértes György összeállította a vitatott kérdések első változatát, aminek kiegészítését és megtárgyalását az őszi VEKOR ülésre tűzték ki 2007. október 2-4. között.

A NUKLEÁRIS KORRÓZIÓS MUNKABIZOTTSÁG

2007. évi tevékenységéről

1. A munkabizottság 2007. évi rendezvényei:

1/a Tavaszi tudományos ülés:

Időpontja: 2007. június 8.

Helyszíne: Veszprémi Akadémiai Bizottság Székháza, Veszprém

Elhangzott előadások:

Németh Zoltán, PE	Gőzfejlesztők korróziós állapotelemzése
Kádár Péter, PE	Urán-és transzurán (Pu, Cm) nuklidok, valamint hasadványtermékek akkumulációja acélfelületeken
Radó Krisztián, PE	Kémiai dekontaminációs technológia fejlesztése és laboratóriumi hatásvizsgálata (PhD. disszertáció előzetes vitája)
Baradlai Pál, PA Zrt	A Paksi Atomerőmű Zrt. 2. blokki 1. aknájában lévő sérült üzemanyag eltávolítását megelőző dekontaminálás tapasztalatai
Ósz János, BME	A Paksi Atomerőmű primerkörének vízüzeme a meghosszabbított üzemidő alatt
Salamon Tamás, PE	Bórsavas szennyező közegek hatása a reaktor berendezés szénacél felületeire

1/b A Munkabizottság tagjainak előadásai az „Őszi Radiokémiai Napok c. tudományos rendezvényén:

Időpontja: 2007. október 24-26.

Helyszíne: Sopron

Baja Bernadett és szerzőtársai	„Korróziós-eróziós tendenciák a paksi atomerőmű gőzfejlesztőiben”
Kádár Péter és szerzőtársai	„Urán- és transzurán (Pu, Cm) nuklidok akkumulációja acélfelületeken”
Ormai Péter és szerzőtársai	”Radioaktív hulladékok minősítő vizsgálatai a végleges elhelyezés biztonságának megalapozásához”

Radó Krisztián és szerzőtársai	„Kémiai dekontaminációs technológia fejlesztése: vizsgálatok laboratóriumi modellrendszerben”
Baradlai Pál és szerzőtársai	„A Paksi Atomerőmű ZRt. 2. blokki 1. sz. aknájában lévő sérült üzemanyag eltávolításhoz kapcsolódó, VUJE a.s. cég által végzett dekontaminálások tapasztalatai”
Kósa Norbert és szerzőtársai	„Megalapozó kísérletek a 2. blokki 1. akna dekontaminálásához”
Lozsi Gábor és szerzőtársai	„A 2003. évi Paksi fűtőelem sérülés vízkémiája az üzemeltető szemével, és néhány fontosabb beavatkozás háttere”

Beszámoló nemzetközi konferenciákról

Az **EUROCORR 2007** nemzetközi korróziós konferenciát idén Freiburgban, Németországban rendezték meg szeptember 9. és 13. között.

A mintegy 600 fős konferencia színhelye az impozáns Kongresszusi Központ volt. A nyitó ülésen került sor az EFC (Európai Korróziós Szövetség) 2007. évi díjának átadására, amelyet ebben az évben dr. Kálmán Erika kapott meg kimagasló szakmai munkájáért. A díjat az EFC elnöke adta át, aki méltatta Kálmán Erika munkásságát. A díj átadását a kitüntetett előadása követte, amelyben összefoglalta munkásságának legfőbb eredményeit.

A konferenciát az EFC különböző munkabizottságainak témái köré szervezték (bevonatok, nukleáris rendszerek, korrózió és vízkőgátlók, olaj- és gázipar, fizikokémiai módszerek, biokorrózió, tribokorrózió, katódos védelem, stressz korrózió, felületvizsgálati módszerek, stb.). Az előadások reggel 9-től délután 7 óráig tartottak.

A plenáris előadások nagyon érdekesek voltak. Professzor R. Schmidt (Stuttgart) az acél szerkezeti anyagok korrózióvédelmében alkalmazott bevonatokra és bevonó eljárásokra meghatározott környezeti előírásokat foglalta össze. Dr K.-H. Stellnberger (Linz, Ausztria) az autóiparban lévő már megoldott és megoldatlan korróziós problémákkal foglalkozott. Dr Ropital (Vernaison, Franciaország) a petrolkémiai ipar és az olajfinomítók korróziós kihívásait és az alkalmazott vegyszerek fenntarthatóságát ismertette. Dr Elsener (Zürich) a vasbeton és beton szerkezeti anyagok korróziós kontroljában elért eredményekről beszélt. A plenáris előadások mellett szóbeli és poszter formájában hangzottak el előadások. A KFKI-ból Somogyi és munkatársai szobahőn és magasabb hőmérsékleten alkalmazott Zr-Nb ötvözetek korróziós viselkedéséről tartottak előadást. Lukács Zoltán (Szeged) a katódos védelmi technika fejlődéséről beszélt. A Kémiai Kutatóközpontból három előadás hangzott el: Pilbáth Aranka cink korróziós folyamatainak difoszfónátokkal való gátlásáról, Gergely András a szén nanocsövek korróziógátló bevonatokban való alkalmazási lehetőségeiről beszélt. Telegdi Judit a molekuláris nanorétegek korróziógátló bevonatokként történő alkalmazási foglalta össze. A veszprémi kollégák közül Varga Kálmán a kémiai dekontaminálási technológiák laboratóriumi és fülüzemi kidolgozását, Németh Zoltán a nukleáris reaktorok gőzgenerátorainak új korróziós adatbázisát, Baja kolléga pedig rozsdamentes acélon képződő védő oxidréteg dekontaminálási lehetőségeit ismertette.

Siófokon, október 3. és 5. között szervezték a **9. Nemzetközi Kolloidkémiai Konferenciát**. A mintegy száz, nagyrészt külföldi, összességében sok fiatal résztvevő két parallel szekcióban tartott előadást a következő témákban: nanorészecskék, kolloid rendszerek; felületaktív anyagok; polimerek, gélek és biokolloidok; nanokompozitok. A nagyon jól szervezett konferencián korróziós témában két előadás hangzott el: Telegdi Judit: Nanobevonatok és Románszki Loránd: Langmuir-Blodgett és önszerveződött molekuláris rétegek.

Telegdi Judit

Tervezett programok 2008-ban

A Betonkorróziós Munkabizottság az idén is szervez egynapos szakmai továbbképzést. Időpontja: 2008. február 6., helyszíne: MTA Kémiai Kutatóközpont Pusztaszeri út 59-67.

A Nukleáris Korróziós Munkabizottság:

Részvétel az „NRC 7, Seventh International Conference on Nuclear and Radiochemistry” konferencia szervezőbizottságában:

A munkabizottság két tagja - szekciófelelősként - részt vesz az NRC 7 tudományos konferencia szervezőbizottságának munkájában:

A konferencia időpontja: 2008. augusztus 24-28.

A konferencia helyszíne: Budapest, ELTE

A konferencia szekciói a szekciófelelősökkel:

- I. Fundamental nuclear chemistry (nuclear reactions, radioactive decay and cross section data) (Homonnay Zoltán)
- II. Actinides (Vajda Nóra)
- III. Transactinides (Vértes Attila)
- IV. Radioanalytical chemistry (Révay Zsolt, Vincze Árpád)
- V. Radionuclide production (Baranyai Lajos)
- VI. Radiotracers in life sciences (Radioactive labeling) (Jánoki Győző)
- VII. Radionuclides in geo- and cosmochemistry (M. Nagy Noémi)
- VIII. Radiochemistry in nuclear energy production (nuclear fuel cycle and chemical aspects of reactor technology) (Varga Kálmán, Schunk János)
- IX. Radioecology and environmental sciences (Kanyár Béla)
- X. Nuclear methods in material science and industrial applications (Kuzmann Ernő)

A fenti nemzetközi konferencián kívül munkabizottságunk 2008. évi tervei között szerepel a hagyományos tavaszi előadói ülés megrendezése, és részvétel az MTA Radiokémiai Bizottsága által szervezett „Őszi Radiokémiai Napok” című tudományos rendezvényen.

Az Oktatási Munkabizottság 2008 február 1-től előadásorozatot tervez „PhD munkák a Nanotechnológiában” címmel.

Az előadásra az mlakatos@bzaka.hu email címen lehet jelentkezni.

Az Inhibítoros Munkabizottság tervez egy-egy ülést ill. találkozót a következő témakörökben:

- Az ipari hűtőrendszerek inhibíciós kérdései
- Inhibítoros festékbevonatok vizsgálata
- Inhibítorok az erőművi iparban

A VEKOR korróziós konferencia tervezett időpontja 2008-ban április 15-17, helyszíne: Balatonfüred UNI Hitel.

Közérdekű hírek

Korróziós Emlékív

Örömmel jelentem, hogy 2007.10.01-én a világon először Magyarországon az RFR Kft. és az Internetes Bélyeggyűjtő Klub (IBK) közös kiadásában megjelent a korrózióvédelmi emlékív.

A munkát hosszú és fáradtságos út előzte meg.

Már a 90-es években Várkonyi Viktor barátunk felvetette, hogy jó lenne egy korróziós témájú bélyeget kiadni. Kezdeményezése azonban a Magyar Posta Rt.-nél nem került meghallgatásra.

Ezek után több intézmény, társadalmi szervezet és magánszemély, köztük Fortuna László is éveken keresztül megkereste a Magyar Postát, azonban ez az eredmény sem járt sikerrel.

2007 tavaszán megkerestük Balázs Pétert – IBK egyik alaptagja – aki jónak találta kezdeményezésünket. Ezek után megkezdődött a tervező munka.

Ekkor derült ki, hogy nem is olyan könnyű a korrózió elleni védelmet egy darab bélyegen megjeleníteni. Mi is kerüljön erre a bélyegre? Ezzel kapcsolatban megkérdeztük a gyerekeket is. Korróziós rajzversenyt hirdettünk. Összehívtuk a HUNKOR vezetőségét is, ahol igen heves vita alakult ki a témát illetően. Abban sikerült egyet érteni, hogy két neves magyar személyiség kerüljön fel a bélyegre: prof. Dévay József és dr. Bácskai Gyula, akik igen sokat tettek a honi korrózióvédelem területén.

Molnár Erzsébet és Balázs Péter által megkezdődhetett tehát a tervező munka, Fortuna László a Minőségbiztosítási Munkabizottság részéről pedig összefogta az elképzeléseket.

Végül a következő motívumok láthatóak ezen a korróziós emlékíven:

- A földgömb, melyet emberi kezek óvnak a különböző korróziós veszélyek ellen, és ameddig ez tart, ott „épségben” meg is marad a föld, de ahol ez a védelem elmarad, ott bizony a rozsda mindent meg is esz, ahogyan ez
- Horváth Attila verséből is kiolvasható: „a rozsda lesben áll”
- Megtalálható a két neves szakember fényképe
- A HUNKOR emblémája,
- A háttérben pedig a HUNGAROKORR régi jelképe, a rozsdaember látható,
- A szegélyen körben a „korrózió elleni védelem” több nyelven is olvasható

Az emlékív 800,-Ft-os egységáron megrendelhető Balázs Péternél (balazsnesandor.andrea@chello.hu), és kapható a Hunkor terjesztőinél: Dömölki Ferenc, Fortuna László, Kálmán Erika, Nemes Katalin, Zanathy Valéria.

Az emlékívből 1000 db sorszámozott példány került egyszeri kiadásra, de a bélyeggyűjtők örömeire 4 db-os garnitúra (alap, vastag kartonpapíron, fekete-nyomat, valamint a „PROFILA AUKCIÓK AJÁNDÉKA” hátoldali felirattal) is készült (100 db). A garnitúra alapára 12.000,- Ft,

de a korróziós szakemberek számára kedvezményesen 8.000,-Ft-os egységáron kapható a terjesztőknél.

Ajánljuk ezeket kiadványokat a korrózióvédelem területén tevékenykedő mindazon vállalatoknak is, akik partnereiket – nem csak bélyegbarátoknak – meg szeretnék ajándékozni a közelgő ünnepek alkalmából. Az emlékív hátoldalán cégbélyegzővel aláírva kellemes és egyedi meglepetést okozhatnak barátaiknak, ismerőseiknek, üzletfeleiknek. Nem utolsó sorban egy igen értékes bélyegkülönlegességgel lehetnek gazdagabbak, amelynek értéke az idő múlásával folyamatosan nő.

Fortuna László

KORRÓZIÓS RAJZVERSENY EREDMÉNYE (2007.05.18.)

Árpád Vezér Általános Iskola, 4032 Debrecen, Böszörményi u. 150.
Szaktanár: Sipos Ágnes

- I. PAPP DÁVID 5.b. osztályos tanuló
- II. VARGA GRÉTA 5.b. osztályos tanuló
- III. GALVÁCSY GÁBOR 5.b. osztályos tanuló

Zsűri tagjai:

- Mezey István grafikusművész (Kazincbarcika)
- Dr Nemes Katalin
- Dr Hencsei Pál
- Várkonyi Viktor
- Fortuna László

A díjátadó ünnepségen

A díjnyertes alkotások:

1. helyezett

2. helyezett

3. helyezett

Gratulálunk

Szeretettel köszöntjük a születésnapjukat ünneplőket. További sikereket és jó egészséget kívánunk.

80 évesek: Karl Imre, Pellérdy Imre, Stráner György,

70 évesek: Dalmay Gábor, Szabó Sándor, Várkonyi Viktor,

75 évesek: Krivián Lajos

65 évesek: Dömölky Ferenc

60 évesek: Hantos Ferenc, Molnár Ferenc, Szabó Gyula,

♥ Várkonyi Andrásné, Kálmán Erika, Turner Tiborné, Nemes Katalin,
Schusztner Ferencné, Telegdi Judit

Gratulálunk Fortuna Lászlónak, aki elvégzett egy hathónapos, 200 órás képzést, és munkavédelmi technikus oklevelet szerzett.

Antal Árpád

a Magyar Tűzhorganyozók Szövetsége elnöke:

A magyarországi tűzhorganyzási technológia alapítója

Irodalmi adatok szerint a tűzhorganyzás technológiáját 1742-ben (egyek források szerint 1741-ben), Franciaországban fedezte fel egy francia vegyész (Malouin), majd az ásványi savakban történő pácolás bevezetésével, 1836-ban ugyancsak francia földön Stanislaus Sorel tökéletesítette. 1840 körül jelentek meg az első tűzhorganyozók Európában különféle edények, huzalok és kisebb acéltermékek kezelésére [1]. A mai Németország részét képező egykori Poroszországban, a Rajna melletti kisvárosban Rheinbrohlban létesült az egyik első, a város története szerint az első német tűzhorganyzó üzem. A település történeti leírása szerint ezt 1869-ben, az iparos Jacob Hilgers építtette meg, ahol Hans Scheidgen és Christian Schmittgen voltak az első pácolók és horganyozók. Először csupán háztartási edényeket horganyoztak, majd később bevezették a sík-, és hullámlemez táblák gyártását és tűzhorganyzását is [2].

A Rajna-vidék egész Európa számára hosszú időn keresztül az erősen iparosodott településeket és a különféle iparágak mestereit jelentette. Generációk egész sora alakult ki, melyek széles körben biztosították az új technikai vívmányok elterjedését. A római katolikus vallású Hammerstein-család leszármazottjai közül mai is élnek itt, ám a családi kötelékek kiterjedtek Magyarországra. Aki Borsodnádason meglátogatja a gyártelepi katolikus temetőt, az öreg sírok között több helyen felfedezheti a család nevét, bizonyítva a rokon szálakat az egykori porosz ősökkel. Egy ötgyermekes család második fiúgyermekéként született 1845. április 11-én *Peter Hammerstein* Rheinbrohlban. A család leszármazottjainak visszaemlékezései szerint Péter felnőve, mint gyári munkás dolgozott a korábban már említett Jacob Hilgers tulajdonában levő horganyzó, lemez, valamint edénygyártó üzemben, ahol elsajátította a lemezgyártás (hengerlés) és tűzhorganyzás technológiáját. A házassági oklevél alapján, 28 évesen, 1873. május 12-én kötött házasságot, ezután hazájában hat gyermeke született. Ebben az időben a családtagok valamelyike, vagy talán egy barát felvethette, hogy nagy lehetőség van Magyarországon (az akkori Osztrák-Magyar Monarchiában), ugyanis új „vasgyárat” építenek Nádason (ma Borsodnádasd), amelyhez sok külföldi szakemberre van szükség.

Ilyen körülmények között - rheinbrohl-i dokumentumok szerint 1881-ben - hagyta el családjával együtt szülővárosát Peter Hammerstein (Hammerstein Péter). Korabeli nádasdi lemezgyári bérívről tudni lehet, hogy 1883-ban Hammerstein Péter, már mint horganyzó-mester szerepel a gyár alkalmazottai között [3]. A lemezgyári anyakönyv szerint 1883. július 15-én lépett be a gyárba. Ő volt az első személy, aki a tűzhorganyzási szakmával kapcsolatosan – az írásos dokumentumok szerint - szakemberként Magyarországon említésre került. Egykori hazájából, Poroszországból származó tudását, mely a tűzhorganyzásra és hullámosított lemeztáblák hengerlésére, horganyzására (és ónozására) vonatkozott, átadta a nádasdi üzem alkalmazottainak. Annak idején természetesen nemcsak ő, hanem más, e vidékről hazánkba települt szakemberek is segítették az üzem felépülését és később a termelését.

Ennek megfelelően Nádason egy ún. porosz kolónia is épült a poroszföldről származó alkalmazottak részére (megjegyezzük, hogy több más országból is érkeztek gyári szakemberek). Hammerstein Péter egy, a lemezgyárban készült kép tanúsága szerint 1889 -ben a gyár felsővezetői közé tartozott. 1893-ban megalakult a Lemezgyár Felügyelő-és munkásszemélyzetének Olvasó-Egylete, melynek alapítói között megtaláljuk nevét és legidősebb

fiáét ifj. Hammerstein Péterét is, aki később szép karriert ért el a gyárban. 1896-ban továbbra is a lemezgyár felsővezetői között találjuk. Id. Hammerstein Péter és családja időközben kérte honosításukat, mint magyar állampolgár. Az 1899-ből származó honosítási okirat és a lemezgyári anyakönyv alapján, 1899-től 1903-ig már, mint szerelőmester van nyilvántartva, majd 1904-ben ismét horganyzómasterként dolgozik.

*id. Hammerstein Péter a tűzhorganyzás
alapítója (1845-1920) [4]*

1905 és 1909 között ismét, mint szerelőmester volt a legmagasabb fizetési fokozatban, majd a gyári anyakönyv szerint 28 és fél év munkaviszony után, 1912. június 1-én nyugállományba vonult, mint gyári főmester. Ezt követően életéről már csak keveset tudunk. Anyakönyvi bejegyzésekből ismerjük, hogy Nádasdon a Hammerstein házaspárnak további öt gyermeke született. Felesége 1904-ben bekövetkezett halála, majd legidősebb fia elvesztése (1919) nagy megrázkódtatás lehetett az egész Hammerstein-család számára.

Alig több mint fél évvel fia halála után, id. Hammerstein Pétert 1920. február 29-én, reggel 9 órakor érte a halál, melynek okaként agyhártyagyulladás jegyezték be a halotti anyakönyvi kivonatba. Mindennapi életéről sajnos nem sokat tudunk, arra csak következtetni lehet. Minden bizonnyal kemény, katolikus hitű porosz emberként és családfőként nagy szorgalommal dolgozott a gyárban. Családjának férfitagjai közül minden fiú hosszabb-rövidebb ideig a lemezgyárban dolgozott. Közülük ifj. Hammerstein Péter komoly megbízatásokat kapott, mert mint horganyzómaster, szerelőmester, hengerműi főmester szerepelt a gyári nyilvántartásokban.

A többi fiúgyermek hosszabb-rövidebb ideig szintén a lemezgyárban dolgozott. Id. Hammerstein Péter leánygyermekéről annyit biztosan tudunk, hogy néhányan Magyarországon mentek férjhez, gyermekeik, unokáik születtek és mai is számos leszármazottjuk él az országban. A leszármazottak közül sokan talán nem is sejtik, hogy id. Hammerstein Péter tevékenységével milyen hatással volt egy iparág megteremtésére Magyarországon.

Felhasznált irodalom:

[1] Peter Gröger: Feuerverzinkung, Metaleurop, Landsberg/Lech, 1995

[2] Rheinbrohler Geschichtsbuch, Rheinbrohl

[3] Bárczy Zoltán: fejezetek a Borsodnádasi Lemezgyár történetéből, Borsodnádasi Lemezgyár, Borsodnádasi, 1959

[4] Forrás: Hammerstein család, családi gyűjteménye

*Hammerstein Péter és családja életével kapcsolatosan részletesebb írás olvasható a Tűzhorganyzás szakfolyóirat 2007. decemberi számában.

Kérjük, hogy adója 1 %-ával támogassa szövetségünket.
Számlaszámunk: MKB Bank 10300002 - 20361204 - 00003285

Támogatásukat előre is köszönjük!

A HUNKOR minden tagjának

Kellemes Karácsonyt és sikerekben gazdag Új Évet Kívánunk!

Magyar Korróziós Szövetség tájékoztatója
Felelős kiadó: Dr. Kálmán Erika elnök
Szerkesztő Bizottság: Dr. Hencsei Pál
Dr. Gálné Sólymos Kamilla